

DRUŽINSKA LITERATURA

Na izlet po poteh vil, zmajev in velikanov

Le kdo je zgradil tako velike gore? Velikani! Kdo povzroča potrese? Zmaj! Kdo pa je napolnil Blejsko jezero? Vile! Ljudske pripovedi in legende navdihujejo pravkar izdani vodnik Po poteh ljudskih pripovedi, ki prinaša 30 opisov izletov ob bregovih Save.

✂ Vesna Levičnik

Že tako bogat literarni opus Planinske založbe PZS zdaj dopolnjuje še vodnik, ki je namenjen družinam z otroki in ljubiteljem pripovedk in pravljic. Ta popelje družine ob bregovih Save – od ljubljanskega zmaja do podkorenske pehtrre babe – po desnem bregu reke navzgor in po levem bregu reke nazaj v Ljubljano.

Milo petje gozdnih vil

»Vsi vpleteni smo se zavedali, da delamo nekaj lepega in vrednega za današnji čas in tudi za prihodnost – saj se gore ne bodo premaknile, ljudske pripovedi pa se bodo ohranile in bodo vedno ostale ljudski zaklad,« poudarja poznavalka ljudskega izročila Dušica Kunaver, ki je naredila jagodni izbor ljudskih pripovedi za vodnik. »Naša knjiga v današnji čas prinaša spomin na stoletja, ko so v bližini naših vasi živela skrivnostna starodavna bitja. Iz bližnjega gozda je bilo slišati milo petje gozdnih vil, v gorah so živeli škrti, v tolmunu vaškega potoka je živel povodni mož, v grmenju nevihte je bilo slišati glasove divje jage... Gorata in bajno lepa gorenjska dežela je bila nekdaj polna teh davnih bajnih bitij. Velike gore so zgradili velikani, Blejsko jezero so napolnile vile, skalovite in prepadne triglavske gore je razril Zlatorog s svojimi zlatimi rogovi...« To je je le delček stoterih pripovedi, ki jih hrani gorenjska ljudska zakladnica in ki jih je s svojo srčnostjo zapisala Kunaverjeva.

Vodnik pisan za družine

Vodnik opisuje poti in cilje po dolini reke Save. Pot, ki se bere kot pripovedka, se začne na njenem desnem bregu iz

Ljubljane z Ljubljanskim gradom, nadaljujemo z Jeterbenkom, Lubnikom, Dolino Triglavskih jezer in krnico Za Akom. Potovanje na tej strani Save se zaključi z dolino Tamar in tremi sestrskimi rekami Dravo, Savo in Sočo. Nato navzdol po levem bregu Save, do Dovške Babe in naprej mimo Krvavca ter se zaključi s smledniškimi gradom in Šmarno goro. »Stare ljudske pripovedi, ki so prehajale iz roda v rod, so v današnji čas prinesle sporočila o načinu življenja in mišljenja naših dedov. Če te stare dragocene ljudske pripovedi združimo z izleti po gorah in dolinah ob bregovih Save, bomo našemu mlademu rodu in tudi nam samim olepšali in obogatili življenje,« dodaja Kunaverjeva.

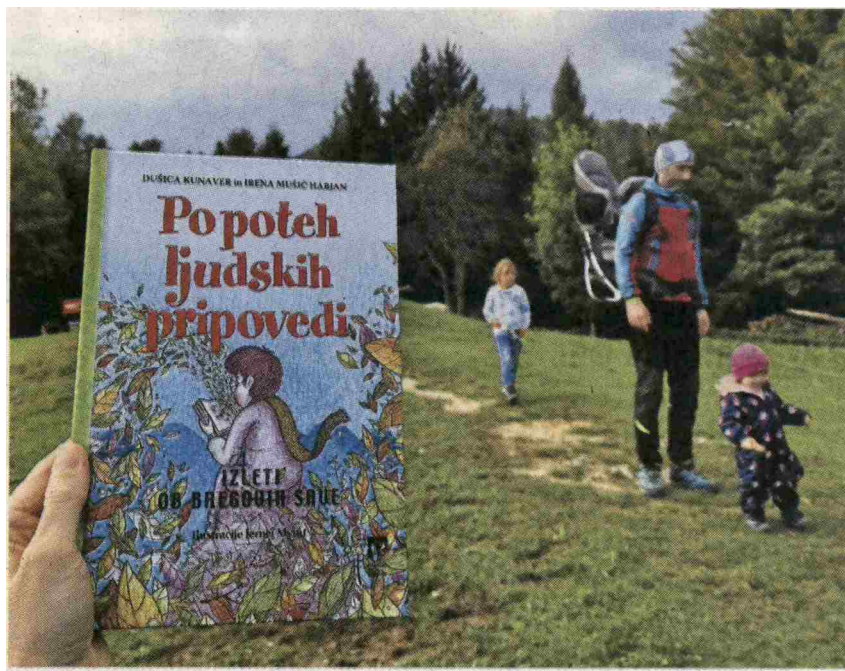
Tudi avtorica opisov planinskih izletov v vodniku Irena Mušič Habjan je z veseljem prisluhnila slikoviti pripovedi Kunaverjeve, sama pa dodala, da so te del našega kulturnega izročila. »Zame je bilo zanimivo predvsem to, da sem ob nastajanju vodnika tudi sama odkrila nekatere kraje in zanimivosti, za katere pred tem ni bilo časa. Poleg tega so včasih lažji izleti še večji izziv za zapis, saj je več podrobnosti in je treba paziti, da se sam kot pisec v teh ne izgubiš.«

Vodnik je v prvi vrsti namenjen družinam. Manjše otroke je treba vča-

sih spodbuditi, da se odpravijo in vztrajajo na izletu, morda prav s pogovorom ali iskanjem oseb iz pripovedi, ki jih predstavljamo v novi knjigi. »Zanje je primernih kar nekaj nezahtevnih izletov, na primer vzpon na Ljubljanski grad, sprehod k taborski Urški ali iz Škofje Loke v Crngrob, v Tamar... Potem so v knjigi izleti, za katere potrebujemo več vztrajnosti (Lubnik, Golica, Kamniško sedlo) in jih lahko premagajo že malo večji otroci z bolj uhojenimi nogami. Večinoma so izleti ali ture nezahtevni. Morda je krona vzpon v Dolino Triglavskih jezer čez Komarčo, ki je že celodnevna tura, ravno zaradi razgibanosti in varoval za otroke tudi najzanimivejša,« zahtevnost planinskih ciljev in izzive za mlade planince predstavi Mušič-Habjanova. Z ilustracijami je vodnik obogatil Jernej Myint. ✕

Knjiga v današnji čas prinaša spomin na stoletja, ko so v bližini naših vasi živela skrivnostna starodavna bitja.

Iz bližnjega gozda je bilo slišati milo petje gozdnih vil, v gorah so živeli škrti, v tolmunu je živel povodni mož, v grmenju nevihte je bilo slišati glasove divje jage

Vodnik, ki popelje družine ob bregovih Save. ✎ PZS/Manca Ogrin